

Monika Neubauerová:

„Blaze tobě Izraeli! Kdo je ti roven, lide vysvobozený Hospodinem?“ (Dt 33,29). Rodinné struktury židovské minority v Táboře mezi léty 1784 – 1893.

České Budějovice 2006, 97 stran textu, 8 obr. příloh.

Posudek vedoucího diplomové práce

Problematika židovské komunity se v posledních letech těší nebývalému zájmu ze strany českých historiků i laické veřejnosti. Průběh životního cyklu či populační vývoj uvedené minority však zůstávají i nadále opomenuty. Zmíněná témata byla zkoumána pouze na příkladu Moravy (Ludmila Nesládková). Při zadávání předložené DP se od diplomantky očekávalo, že charakteristiku populačního vývoje v židovském prostředí bude analyzovat na příkladu jihočeského města Tábora. Za tímto účelem si zvolila uplatňování kvantitativních metod v kombinaci s historickou demografií (rekonstrukce rodin), mikrohistorií i každodenností. Zároveň však nemělo zůstat opomenuto uplatňování odlišných osobních či skupinových životních strategií; dominantní „křesťanský svět“ měl být konfrontován se světem minoritním – židovským.

V úvodu předložené diplomové práce byly charakterizovány jednotlivé prameny použité k jejímu vzniku (židovské matriky, soupisy židů, knihy židovských familiantů). Náležitá pozornost byla věnována přiblížení výchozí metody rekonstrukce rodin. Na základě dostupné literatury byly zároveň přiblíženy dějiny tábořské židovské komunity v rozmezí let 1784-1893. V průběhu heuristické fáze se vyskytlo velké množství problémů (např. matriční zápisy byly psány v německém jazyce, hlavně prostřednictvím kurentu), s kterými se však diplomantka dokázala vyrovnat. Po technické stránce zvládla i velice náročné sestavení a vyhodnocení počítačové databanky, při kterém se musela potýkat s problémem nejednotného zápisu jmen a příjmení.

Vlastní demografická charakteristika zkoumané problematiky byla v souladu se sestavováním tzv. rodinných listů rozdělena do tří částí. Nejprve byla odpovídající pozornost věnována sňatečnosti, která byla charakterizována z hlediska předpokladů k uzavření sňatku, místa původu, rodinného stavu a věku snoubenců. V souvislosti s plodností a porodností byla zkoumána četnost narození, vztah manželské plodnosti a velikosti rodin, problematiku nemanželských dětí nevyjímaje. V případě sňatečnosti, plodnosti (porodnosti) i úmrtnosti byl

současně proveden výzkum jejich sezónnosti. Za nejpovedenější část předložené diplomové práce lze právem označit mikrohistorickou sondu provedenou na příkladu rodiny Bernarda Guttmannna.

Dokončování předložené diplomové práce však bylo bohužel poznamenáno chvatem, který do značné míry znehodnotil její obsah. Přestože diplomantka byla v průběhu závěrečných konzultací opakovaně upozorněna na nutnost uplatňování jednotných citačních zásad po vzoru renomovaných odborných časopisů (ČČH, JSH, OH), nejenom poznámkový aparát, ale dokonce i seznam literatury vykazuje množství chyb proseminárního charakteru. Předložená diplomová práce navíc obsahuje také nedostatky gramatického charakteru, chybná písmena nevyjímaje; zcela v pořádku bohužel není ani úprava jednotlivých grafů či vložené mapky. Také na výskyt uvedených chyb byla diplomantka opakovaně upozorněna v průběhu posledních konzultací, avšak k jejich odstranění nedošlo.

Za dané situace nelze diplomovou práci Moniky Neubauerové hodnotit jinak než stupněm dobře.

V Třeboni 28.8.2006

PhDr. Josef Grulich, Ph.D., v. r.